

ahogyan gyerekkoromban a kukoricában véletlenül lőtt öszi szalonkájával a cétényi bíró tette, aki levesnek főzette meg, mint a kivénhedt öreg házi tyúkot, hát egye is meg. Tálaláskor a szalonka feldíszített feje — természetesen tollastól — ékesítse a ritka sültet, ez kívül csak a fácánkakast és a fadjokat illeti meg.

Troféja a két vékony, kemény hegyes toll a szárny-csontja végső ízületén, a szélső evezőtoll tövében. Ez a két toll más madáron is megvan, bár nem ilyen csonttollszerűek. Ellenben a püspökfalat fölött levő zsírmirigyéből kinőtt apró, sűrű pehelypamat, amelyet szép farktollai egészen elfednek, erre a madárra igen jellemző. Ez is kalapdísze a vadásznak.

Régi szokás, hogy azt a vadászt, aki virágvasárnapig nem tudott szalonkát löni, nagyhéten feldíszített héringfejjel tisztelik meg. Ez figyelem is, de enyhe csúfolás is, pedig néha igazán ártatlanul kapja az ember. Hiszen még néhai jó *Bárony István* atyamesterünkkel is megesett, éspedig Börzsönyben, legjobb szalonkás helyeinken, hogy héringfejjel tisztelték meg. Meg is öröközte ezt a »Magyarság«-ban egy remek tárcában. Igaz ugyan, hogy ez a halálát megelőző esztendőben történt meg vele, de még akkor is ő volt közöttünk a legjobb lövő és elismerten gyorskezü puskás. Pedighát el lehet gondolni, hogy a vadászszabályok határain belül minden emberileg lehető megtettünk, csak hogy *Pista bácsi* a szalonkájához jusson.

Hát ez valóban a vadászat költészete. Aki nem érti meg a szerelmes madárvilágnak tavaszi esteken a Teremtőt dicsérő énekét, nem érzi meg a füvet-fát nevelő áldott anyaföld illatát, akinek a szíve nem dobban meg arra az üdvözítő gondolatra, hogy minden tél után megjön a kikelet, minden halál után a feltámadás, az ne menjen ki szalonkahúzásra, hanem maradjon otthon, a szobában. Azután a nálunk költő szalonkáinkat őrizze és sokasítsa vadászaldásunk; azok pedig, amelyeket felküldöttünk a Zobor, a Fátka, Szittnya, Kriván, Tatra vágásaiban leső véreinkhez, vigyék el nekik azt az üzenetünket, hogy az Úr azért sújt, hogy megjavítson és azért aláz meg, hogy felmagasztaljon!

RÖVID KÖZLEMÉNYEK

A gyümölcsös egészévi kezelését ismerteti az a 32 oldalas útmutató, amely most a Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodájának kiadásában megjelent. Ez az útmutató nélkülözhetetlen minden gazdának, kertésznek és kerttulajdonosnak, mert ebben minden részletesen megtalálható, amit a gyümölcsfák kezelésével kapcsolatban tudni kell. Ismerteti és képekben bemutatja a különféle gyümölcsfabetegségeket és rovarkártévköket, a védekezőszerek házi elkészítési módját, a gyümölcsös trágyázásának kérdését, a védekezési munkálatok időbeni sorrendjét és egyebet. Az útmutatót *díjtalanul* megküldi bárkinek a Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája (címe: Budapest, V., Földművelésügyi Minisztérium), aki azt onnan válaszbélyeges levélben kéri.

Állattani szakülés. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat állattani szakosztálya 1934 március 2-án tartotta 348-adik szakülését a Társulat (VIII., Eszterházy-utca 16.) I. emeleti üléstermében *Soós Lajos dr.* m. n. múzeumi osztály-igazgató elnöke alatt. Napirend előtt elnök melegen üdvözölte *Mödlinger Gusztáv dr.*-t abból az alkalomból, hogy a Szent István Akadémia tagjai sorába választotta. A szakülés folyamán *Farkas Béla dr.* a halak hallásáról szólva, ismertette az erre a kérdésre vonatkozó irodalmat, majd kísérletei ered-

ményéről számolt be. Kísérletei során kiderült, hogy a hangoknak a halakra különböző hatásuk van. A halak különbséget tudnak tenni a hangok között, mert például a 435 másodpercenkénti rezgésű *a*-hangra összegyűlnek és a 42 másodpercenkénti *f*-hangra széteszlanak. Szoktatással elérte azt, hogy a budapesti egyetemi templomnak a rádió által közvetített déli harangszavára a halak az akváriumban az etetőhely felé tartottak és ott gyülekeztek. Meg kell jegyeznünk, hogy kísérleteit Szegeden végezte, az egyetemi állattrendszertani intézetben. Hozzászolt *Entz Géza dr.* Utána *bárá Sólmosy László dr.* a madárlép szövettanát ismertette saját vizsgálatai alapján. Előadót *Zimmermann Agoston dr.* és elnök üdvözölte a szakosztályban történt első szereplése alkalmából. Végül *Wagner János dr.* azt a rendkívül érdekes csiga-anyagot ismertette, amely a Planina-barlangból került elő. Ez a csiga-anyag nemcsak azért igen figyelemre méltó, mert a benne talált hét fajból öt a tudományra is új, hanem azért is, mert a csigák olyan tömegesen találhatók a barlangban, amilyen héjtömeget eddig még sehol sem figyeltek meg. Feltehető, hogy a földalatti vizekben nagy tömegben élnek ezek a barlangi fajok, amelyeknek a héját azután a víz milliárdnyi mennyiségben halmozza fel a barlang egyes részein. Előadásához *Kormos Tivadar dr.*, elnök és *Entz Géza dr.* fűztek megjegyzéseket. A szakülést barátságos összejövetel követte a Posch-féle vendéglőben.

Szalay László dr.

Fehér elefántok. Sziám híres fehér elefántjai — bármilyen különösen hangzik is — nem fehérek. Azok is csak olyan »szürke, megszáradt sár«-színűek, mint többi társuk, amely nem részesül abban a nagy megtiszteltetésben, hogy fehérnek és szentnek tartják, sőt nehéz munkát végeztetnek velük, vagy legjobb esetben valamelyik állatkereskedő lakói, ahol a rabságot bizonyos megadással és szomorúsággal túrik. Legalább is ezt olvasom le a rancos homlokukról és bánatos szemükből is ez csillan elő.

Megjegyzem, ezek a fehéreknek nevezett elefántok, ha nem is egészen fehérek, a homlokuk, mellük és fülük halvány-rózsaszínű. Ezt alighanem valami különös bőrbetegség okozza.

A fehér elefánt — úgy mondják — nagyon ritka állat. Erről lassanként én is meggyőződtem. Annyira ritka, hogy nincs is belőle a világon egy sem.

Gyermekkoromban Indiában láttam ugyan fehér elefántokat, de ezeket valami vallásos szertartás alkalmából vagy a maharadza ünnepségeire festették fehérre és díszítették fel.

Egy bangkoki ismerősöm — el kell ismernünk, hogy rendkívül udvariasak velünk, európaiakkal — szinte bocsánatkérően mentegetőzött, hogy bár nem egészen fehérek, de jóval világosabbak, mint a többi elefánt. Kért, hogy ne nehezteljek a szegény elefántokra, mert azok nem hófehérek. Ők arról igazán nem tehetnek, sőt mi több, a sziámi nép sem tehet róla. Mert csakis mi, európaiak vagyunk ennek oka. Nagyot néztem erre a szokatlan kijelentésére.

— Igen bizony, — folytatta — maguk európaiak tévesen fordították le a fehér elefánt elnevezését. Mi egyáltalán nem is így nevezzük. Nálunk Sziámban »Ciang Puak« a neve, ami annyit jelent, hogy »Albinus elefánt«.

És valóban albinusok ezek az elefántok. Világos szemük körül vékony rózsaszínű csík van és nézésük a rövidlátókéra emlékeztet. Amikor valamit behatóbban néznek, összehúzzák szemüket.

— Mi sziámiak is — szolt újra bangkoki barátom — nem tagadom, sokszor mint »fehér elefánt«-ot emlegetjük; de ezt csak az európaiak kedvéért tesszük. Nagyon szeretjük magukat és mindenben azon vagyunk, hogy kedvükben járjunk. Hát miért ne mondjuk a maguk jelenlétében a mi albinusainkat »fehér elefántok«-nak.

Garády M.